

Financiële begroting

**Gemeente
De Ronde Venen**

01 | Financieel totaaloverzicht

Financieel totaaloverzicht

In de financiële verslagleggingsregels voor gemeenten (BBV) staat vermeld dat de baten, lasten en het saldo van de programma's meerjarig worden weergegeven.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten	113.212	120.017	118.927	118.143	118.590	119.266
Baten	115.932	114.434	120.819	120.110	115.268	116.800
Saldo van baten en lasten	-2.720	5.584	-1.892	-1.967	3.322	2.466
Onttrekkingen	3.410	7.478	3.987	1.692	641	419
Stortingen	2.993	2.830	5.447	1.500	1.500	1.500
Mutaties reserves	-417	-4.648	1.460	-192	859	1.081
Resultaat (+ = tekort en - = overschot)	-3.137	935	-432	-2.158	4.181	3.547

02 | Overzicht algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting, post onvoorzien en overige stelposten

Algemene dekkingsmiddelen | Financieel meerjarenoverzicht

In de financiële verslaglegging voor gemeenten is vastgelegd dat in de begroting en verantwoording wordt ingegaan op de algemene dekkingsmiddelen en de kosten van overhead. Onder algemene dekkingsmiddelen wordt verstaan:

- Treasury
- Onroerendezaakbelasting (OZB) voor woningen en niet-woningen
- Overige belastingen
- Algemene uitkering
- Overige baten en lasten waaronder de post onvoorzien
- Vennootschapsbelasting.

Bedragen x €1.000

Algemene dekkingsmiddelen		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
XT-05	0.5 Treasury	-122	-49	-84	-95
XT-061	0.61 OZB woningen	-5.900	-5.900	-5.900	-5.900
XT-062	0.62 OZB niet-woningen	-4.507	-4.507	-4.507	-4.507
XT-063	0.63 Parkeerbelasting	19	-35	-6	-6
XT-064	0.64 Belastingen overig	334	334	334	334
XT-07	0.7 Algemene uitkering	-76.840	-79.380	-73.600	-74.800
XT-08	0.8 Overige baten en lasten	992	994	995	997
XT-09	0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	20	20	20	20
Totaal algemene dekkingsmiddelen		-86.004	-88.523	-82.748	-83.957

Algemene dekkingsmiddelen | Treasury

In het onderdeel Treasury zijn opgenomen rentekosten, rentebaten en ontvangen dividend. In de paragraaf Financiering zijn deze toegelicht.

Algemene dekkingsmiddelen | Onroerendezaakbelastingen voor woningen en niet-woningen

Gemeenten heffen belastingen op onroerende zaken binnen de gemeentegrenzen om een deel van hun taken te bekostigen. De onroerendezaakbelastingen zijn de grootste eigen inkomstenbron van gemeenten en bedragen gemiddeld zo'n 8% van de totale gemeentelijke inkomsten. Voor een toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf Lokale heffingen waarvan de genoemde lokale heffingen deel uitmaken.

Algemene dekkingsmiddelen | Overige belastingen

Onder de lasten en baten van overige belastingen zijn opgenomen de parkeerbelasting en de roerendezaakbelasting. Meer informatie over deze belastingen is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene dekkingsmiddelen | Algemene uitkering

In de ramingen 2024 - 2027 is rekening gehouden met de uitkomsten van de septembercirculaire 2023. Hierover is op 11 oktober 2023 een raadsinformatiebrief uitgebracht.

Algemene dekkingsmiddelen | Overige baten en lasten waaronder de post onvoorzien

Bij het onderdeel overige baten en lasten is rekening gehouden met:

- een structurele post onvoorzien voor 2024 van € 130.000 oplopend naar € 135.000 in 2027.
- een structurele stelpost van € 100.000 als onderuitputting op de programma's.
- een hogere inflatie van € 900.000 ten opzichte van het voorjaar van 2023 voor 2024 (Bron: septembercirculaire 2023). De hogere kosten van de inflatie voor 2024 worden inzichtelijk gemaakt in de bestuursrapportages van 2024 en de Kadernota 2025.
- loonkosten van bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is.

Algemene dekkingsmiddelen | Vennootschapsbelasting

Het gaat om het (geraamde) bedrag van de aanslag vennootschapsbelasting voor het betreffende begrotingsjaar/verantwoordingsjaar. Dit bedrag is verschuldigd vanwege fiscale winst die per saldo is gerealiseerd op ondernemingsactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren.

Overhead

Het BBV gebruikt de volgende definitie van overhead: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten	20.469	20.736	20.812	20.979
Baten	54	54	54	54

Exploitatie	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Kostenontwikkeling overhead	20.415	20.682	20.758	20.925

03 | Financiële effecten van raadsbesluiten tot en met oktober 2023

Na het vaststellen van de Kadernota 2024 op 31 mei 2023 door de gemeenteraad zijn er daarna diverse raadsbesluiten genomen die financiële effecten hebben op de begrotingsresultaten. Dit is hieronder weergegeven.

Specificatie raadsbesluiten

Specificatie raadsbesluiten (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)					
Nr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1	Ontwerpbegroting 2024 van de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)	-130	-130	-130	-130
2	Ontwerpbegroting 2024 Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL)	-70	0	0	0
3	Aankopen percelen in 't Meertje te Vinkeveen voor natuurcompensatie	24	24	24	24
4	Ruimtelijk kader Argon-locatie	0	110	110	110
Totaal programma 1 Wonen		-176	4	4	4
5	Ontwerpbegroting 2024 GGD regio Utrecht	377	377	377	377
6	Constructiefouten dak Veenlandencollege	6	6	6	6
Totaal programma 2 Samenleven		383	383	383	383
7	Inrichting audiovisueel systeem raadzaal	0	51	51	51
Totaal programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering		0	51	51	51

Specificatie raadsbesluiten (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)

Nr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
	Totaal raadsbesluiten	207	438	438	438

---

04 | Autonome ontwikkelingen

Bij het samenstellen van de programmabegroting 2024 - 2027 zijn er diverse autonome ontwikkelingen. Dit betreft onder andere loon- en prijsontwikkeling en aanpassing van hoeveelheden. Dit is hieronder weergegeven voor alle programma's gezamenlijk. Daarna is een specificatie opgenomen per programma en onderwerp.

Totaaloverzicht autonome ontwikkelingen x € 1.000 (+ = nadeel en - = voordeel)

	2024	2025	2026	2027
1 Wonen	2.380	2.292	1.408	1.564
2 Samenleven	1.493	1.458	1.574	1.705
3 Veiligheid	82	24	165	161
4 Bestuur en bedrijfsvoering	599	519	528	577
5 Financiën	-5.765	-5.975	-4.444	-5.653
Totaal	-1.212	-1.682	-769	-1.646

Programma 1 | Wonen

Autonome ontwikkelingen programma 1	2024	2025	2026	2027
1 Ontwikkeling capaciteitskosten	1.199	1.199	1.199	1.199
2 Ontwikkeling opbrengst omgevingsvergunningen door planning woningbouw	495	406	-521	-648
3 Prijsontwikkeling verkeer, openbaar groen, milieubeheer etc.	472	471	463	436
4 Toegerekende rente aan investeringen	370	488	501	615
5 Afschrijvingskosten	61	-9	36	238
6 Kosten inrichting buitenruimte voormalig Twistvliedschool	25	0	0	0

Autonome ontwikkelingen programma 1		2024	2025	2026	2027
7	Kosten voor snelle internetverbinding voor onze inwoners	25	0	0	0
8	Areaal en prijsontwikkeling afval	-155	-151	-158	-165
9	Kostendekkend maken van de begraafplaatsen	-70	-70	-70	-70
10	Indexatie van opbrengst lokale heffingen van toeristen- en forensenbelasting	-42	-42	-42	-42
Totaal		2.380	2.292	1.408	1.564

Programma 2 | Samenleven

Autonome ontwikkelingen programma 2		2024	2025	2026	2027
1	Kostenontwikkeling jeugdhulp	394	394	394	394
2	Toegerekende rente aan investeringen	317	428	672	627
3	Kostenontwikkeling WMO	266	266	266	366
4	Kostenontwikkeling toegang en eerstelijnsvoorzieningen (w.o. wijkteams en centra voor jeugd en gezin)	154	121	121	121
5	Ontwikkeling capaciteitskosten	154	154	154	154
6	Kostenontwikkeling sport	103	103	103	103
7	Kostenontwikkeling werk en inkomen	128	128	128	128
8	Kostenontwikkeling samenkracht en burgerparticipatie (w.o. buurthuizen en algemeen maatschappelijk werk)	103	103	103	103
9	Kostenontwikkeling onderwijs, cultuur en media	102	62	58	62
10	Uitvoering van de motie waardering mantelzorgers	25	25	25	25

Autonome ontwikkelingen programma 2		2024	2025	2026	2027
11	Omzetting van algemene uitkering naar specifieke uitkering (zie hiervoor de RIB over de uitkomsten van de meicirculaire 2023)	-207	-207	-207	-207
12	Afschrijvingskosten	-46	-291	-26	46
13	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp (zie hiervoor de RIB over de uitkomsten van de meicirculaire 2023)	0	172	0	0
14	Herinvoeren bredere eigen bijdrage WMO (zie hiervoor de RIB over de uitkomsten van de meicirculaire 2023)	0	0	-217	-217
Totaal		1.493	1.458	1.574	1.705

Programma 3 | Veiligheid

Autonome ontwikkelingen programma 3		2024	2025	2026	2027
1	Ontwikkeling capaciteitskosten	72	72	72	72
2	Kostenontwikkeling Openbare orde en veiligheid	53	53	53	53
3	Afschrijvingskosten	-10	-102	25	25
4	Toegerekende rente aan investeringen	- 33	1	15	11
Totaal		82	24	165	161

Programma 4 | Bestuur en bedrijfsvoering

Autonome ontwikkelingen programma 4		2024	2025	2026	2027
1	Ontwikkeling capaciteitskosten	550	550	550	550
2	Ontwikkeling bestuurskosten, raad, college en griffie	60	60	60	60
3	Kostenontwikkeling overhead	49	49	49	49
4	Toegerekende rente aan investeringen	18	61	68	42

Autonome ontwikkelingen programma 4		2024	2025	2026	2027
5	Kosten en opbrengsten burgerzaken	-16	-9	-41	-100
6	Afschrijvingskosten	-62	-102	-158	-124
7	Verkiezingen - Verschuiving vanwege vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in 2023	0	-90	0	100
Totaal		599	519	528	577

Programma 5 | Financiën

Autonome ontwikkelingen programma 5		2024	2025	2026	2027
1	Hogere algemene uitkering volgens de meicirculaire 2023	-4.120	-4.520	-3.160	-3.090
2	Toegerekende rente aan investeringen	-947	-1.294	-1.557	-1.583
3	Hogere algemene uitkering volgens de septembercirculaire 2023	-869	-860	-750	-2.020
4	Indexatie van opbrengst lokale heffingen	-508	-508	-508	-508
5	Verrekening incidentele kosten met de algemene reserve	-75	0	0	0
6	Ontwikkeling capaciteitskosten	-9	-9	-9	-9
7	Toename rentekosten voor leningen	621	1.099	1.423	1.438
8	Uitvoering belastingen Gemeentebelastingen Amstelland (GBA)	117	117	117	117
9	Vorbereidingsbudget aanbesteding digitalisering parkeeronthefing	25	0	0	0
10	Diversen	0	0	0	2
Totaal		-5.765	-5.975	-4.444	-5.653

05 | Borg- en garantstellingen

De gemeente De Ronde Venen heeft borgstellingen afgegeven voor het betalen van rente en aflossing van bepaalde geldleningen. Dit betreffen leningen die zijn aangegaan door woningbouwvereniging Cazas en diverse sport- en welzijnsinstellingen voor het financieren van vaste activa. We hanteren hierbij de afspraken die vastgelegd zijn in de Nota borg- en garantstellingen van 2019.

Borgstellingen per 31 december 2022 - 2024 (bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam van de instelling	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
1	Stichting Cazas Wonen	190.827	192.000	193.000
2	Hypotheekfonds overheidspersoneel	517	517	517
3	FC Abcoude	469	437	406
4	Stichting Ons Dorpshuis (De Boei)	1.232	1.176	1.120
5	Sporthuis Abcoude	5.071	5.008	4.944
6	Abcouder Lawn Tennis Club (ALTC)	0	225	210
	Totaal	198.116	199.363	200.197

Toelichting:

- De geborgde leningen van Stichting Cazas Wonen (voorheen Groenwest) gaan via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW):
  - De achtervang van de gemeenten en het Rijk is het sluitstuk van de zekerheidsstructuur binnen het borgstelsel voor woningbouw. Pas als het WSW niet aan hun betaalverplichtingen (uit de overige buffers) kunnen voldoen, verstrekken de gemeenten en het Rijk renteloze leningen aan het WSW.
  - De WSW is nog nooit aangesproken op de borg en schat het risico van de gemeenten en het Rijk in als zeer klein.
- Hypotheekfonds overheidspersoneel
  - Door landelijke wetgeving is het hypotheekfonds overheidspersoneel vervallen. Hierdoor zijn er geen nieuwe garanties verstrekt.

06 | Meerjarenprognose balans en EMU-saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo is landelijk voorgeschreven dat bij de uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde balans moet worden opgenomen. Deze balans moet meerjarig zijn en geeft inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. De presentatie van de geprognosticeerde balans moet aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar hoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

Bij de prognoses is rekening gehouden met de mutaties voortvloeiend uit het investeringsprogramma, actualisatie grondexploitaties en de mutaties in de reserves en voorzieningen.

Balansprognose per 31 december voor de jaren 2022 - 2027 (bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1 (Im)materiële vaste activa	92.842	111.046	123.481	137.142	144.446	151.404
2 Financiële vaste activa	2.478	2.497	2.516	2.535	2.554	2.573
3 Voorraden	-1.563	0	0	0	0	0
4 Uiteenzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	15.188	12.453	12.453	12.453	12.453	12.453
5 Liquide middelen	431	-10.608	2.004	4.686	-2.347	-8.155
6 Overlopende activa	2.630	2.630	2.630	2.630	2.630	2.630
Totaal activa	112.006	118.018	143.084	159.446	159.736	160.905
7 Eigen vermogen	34.159	28.573	28.420	30.386	27.063	24.596
8 Voorzieningen	6.850	6.551	6.206	5.964	5.605	5.603
9 Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	54.407	65.304	90.868	105.506	109.478	113.116
1 Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	10.685	10.685	10.685	10.685	10.685	10.685
0						
1 Overlopende passiva	5.905	6.905	6.905	6.905	6.905	6.905
1						

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal passiva	112.006	118.018	143.084	159.446	159.736	160.905

EMU-saldo

- Het begrotingssaldo van een land geeft weer of een land een overschot of een tekort heeft bij zijn overheidsuitgaven. Als de uitgaven in een bepaald jaar groter zijn dan de inkomsten, is er in dat jaar sprake van een tekort en groeit de staatsschuld. Het begrotingssaldo geeft daarmee een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert. De lidstaten van de Europese Unie hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo.
- Gemeenten zijn verplicht om in hun begroting een berekening opnemen van het EMU-saldo voor de begrotingsjaren 2023 – 2025.
- De EMU-systematiek werkt evenwel op een andere manier dan het baten-lastenstelsel dat decentrale overheden hanteren. Investerings en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.
- Het EMU-saldo voor De Ronde Venen voor 2024 komt uit op € -10.888.000. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven groter zijn dan de inkomsten. Dat blijkt uit onderstaande berekening.

Berekening EMU-saldo 2023 - 2025 (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-5.584	1.892	1.967
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	18.204	12.435	13.661
3 Mutatie voorzieningen	-299	-345	-242
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0
5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
6 Berekend EMU-saldo	-	-	-
	24.087	10.888	11.936

07 | Overzicht incidentele baten en lasten 2024 - 2027

Om vast te stellen dat er sprake is van een structureel evenwicht is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de begroting moet een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een belangrijke rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Dit overzicht is hieronder opgenomen.

Uitgangspunten:

- In het algemeen geldt dat de gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten zijn daarmee de regel en incidentele lasten zijn de uitzondering.
- In dit overzicht worden uitsluitend incidentele baten en lasten opgenomen vanaf € 25.000.

Totaaloverzicht incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000 (+ = toevoeging aan de reserves en - = onttrekking aan de reserves)				
	2024	2025	2026	2027
1 Wonen	1.593	-1.137	0	0
2 Samenleven	-695	-80	-222	0
3 Veiligheid	-35	0	0	0
4 Bestuur en bedrijfsvoering	-401	0	0	0
5 Financiën	0	0	0	0
Subtotaal	462	-1.217	-222	0
Overheveling van 2023 naar 2024 (2e Berap 2023)	-2.045	0	0	0
Totaal	-1.583	-1.217	-222	0

01 | Wonen

Bedragen x € 1.000 (+ = toevoeging aan de reserves en - = onttrekking aan de reserves)					
		2024	2025	2026	2027
1.	Recreatieve voorzieningen Marickenland/De Heul	-1.038	-975	0	0
2.	Ruimtelijk kader Argon-locatie	-615	-62	0	0
3.	Opstellen Omgevingsvisie en Omgevingsplan	-110	0	0	0
4.	Sanering verkeersborden en obstakels	-100	-100	0	0
5.	Visie Vrijkomende Agrarische Bebouwing	-75	0	0	0
6.	Ruimtelijk kader Dorpshart Vinkeveen	-66	0	0	0
7.	Onderzoek Baambrugse Zuwe	-50	0	0	0
8.	Vorbereiden en uitvoeren doorfietsroute Mijdrecht - Wilnis	-50	0	0	0
9.	Opstellen Woonvisie	-50	0	0	0
10.	Advieskosten natuur en landschap	-35	0	0	0
11..	Opstellen Visie openbare ruimte	-30	0	0	0
12.	Opstellen kaders beeldkwaliteit bestaande bedrijventerrein Mijdrecht	-30	0	0	0
13.	Actualiseren Visie recreatie en toerisme	-30	0	0	0
14.	Vorbereiden aanbesteding digitalisering parkeerontheffingen	-25	0	0	0
15.	Snelle internetverbinding voor onze inwoners	-25	0	0	0
16.	Afronden inrichting openbare ruimte locatie-ontwikkeling Twistvlied	-25	0	0	0
17.	Verkoop grond Maricken II	3.947	0	0	0
	Totaal	1.593	-1.137	0	0

Toelichting:

1. Betreft verbetering van de toegang van de plassen via De Heul en de verbinding zuidelijke punt Marickenland polder Groot Wilnis-Vinkeveen. De totale projectkosten zijn € 2,8 miljoen.
2. In de raadsvergadering van oktober 2023 heeft de raad vastgesteld het ruimtelijk kader Argonlocatie.
3. Door de Omgevingswet heeft de gemeente een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan nodig. Onderzoek en participatie vereisen extra eenmalige middelen.
4. In overeenstemming met actie B24 | 1.2.6 voeren we het project sanering borden en palen uit.
5. Om de visie op vrijkomende agrarische bebouwing op te stellen is externe ondersteuning nodig.
6. In september 2023 heeft de raad vastgesteld het ruimtelijk Kader Dorpshart Vinkeveen.
7. Onderzoek naar verschillende opties van de reconstructie Baambrugse Zuwe.
8. We verbeteren het huidige pad voor fietsers en voetgangers tussen Mijdrecht en de N212 bij Wilnis. Waarbij het voetpad behouden blijft.
9. Om de Woonvisie op te stellen is externe ondersteuning nodig.
10. Bij grote ruimtelijke projecten en vergunningsaanvragen vraagt het aspect landschap en natuur in toenemende mate aandacht. Met dit budget is het mogelijk om waar nodig extern advies in te winnen.
11. Om de visie op de openbare ruimte op te stellen is externe ondersteuning nodig.
12. Deze middelen worden ingezet om samen met de ondernemers afspraken te maken over de uitstraling van de bedrijfsgebouwen en -terreinen op het bestaande bedrijventerrein in Mijdrecht.
13. Dit budget wordt gebruikt om op basis van actuele data een nieuwe visie Recreatie en Toerisme op te stellen.
14. Voor het voorbereiden van de aanbesteding voor het digitaliseren van het proces voor het verlenen van parkeerontheffingen is externe expertise nodig.
15. De werkzaamheden en advieskosten voor snelle internetverbinding voor onze inwoners loopt door van 2023 naar 2024.
16. Afronden van het in 2023 ingezette inrichting openbare ruimte locatie-ontwikkeling Twistvlied.
17. De verwachting is dat in 2024 grond wordt verkocht voor Maricken II.

02 | Samenleven

Bedragen x € 1.000 (+ = toevoeging aan de reserves en - = onttrekking aan de reserves)				
	2024	2025	2026	2027
1. Duurzaamheidsbijdrage scholen	-550	0	0	0
2. Uitvoering inclusieagenda	-80	-80	0	0
3. Vakapplicaties sociaal domein	-65	0	0	0
4. Kindcentrum Hofland I Afboeken restant boekwaarde	0	0	-172	0
5. Kindcentrum Hofland I Inrichting	0	0	-50	0

Bedragen x € 1.000 (+ = toevoeging aan de reserves en - = onttrekking aan de reserves)				
	2024	2025	2026	2027
1. Duurzaamheidsbijdrage scholen	-550	0	0	0
Totaal	-695	-80	-222	0

Toelichting:

1. In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs heeft de raad vastgesteld dat de gemeente een bijdrage van 20% doet bij duurzaamheidsmaatregelen aan onderwijsgebouwen, wanneer er sprake is van cofinanciering door het Rijk voor 30%. 50% wordt betaald door de schoolbesturen. De gemeentelijke bijdrage die hier genoemd staat is voor 3 scholen, te weten: Sint Jozefschool (Vinkeveen), OBS Twister (Mijdrecht) en OBS De Pijlstaart (Vinkeveen).
2. In de periode 2023 tot en met 2025 zal de inclusieagenda worden uitgevoerd.
3. Voor het sociaal domein wordt een nieuw regie- en backofficesoftware geïmplementeerd.
4. Dit budget wordt ingezet voor het afboeken van de restant boekwaarden van het oude scholencomplex.
5. Dit budget wordt ingezet voor het inrichten van het kindcentrum Hofland.

03 | Veiligheid

Bedragen x € 1.000 (+ = toevoeging aan de reserves en - = onttrekking aan de reserves)				
	2024	2025	2026	2027
1. IVP - Jongerenwerk Streetwise	-35	0	0	0
Totaal	-35	0	0	0

Toelichting:

1. Dit budget is voor het extra inzetten op jongerenwerk.

04 | Bestuur en bedrijfsvoering

Bedragen x € 1.000 (+ = toevoeging aan de reserves en - = onttrekking aan de reserves)				
	2024	2025	2026	2027
1. Implementatie zaakstelsysteem	-180	0	0	0
2. Verkiezingen	-60	0	0	0
3. Digitalisering akten burgerlijke stand	-56	0	0	0
4. Borgen horizontaal toezicht	-50	0	0	0

Bedragen x € 1.000 (+ = toevoeging aan de reserves en - = onttrekking aan de reserves)					
		2024	2025	2026	2027
1.	Implementatie zaakstelsysteem	-180	0	0	0
5.	VTH-zaakstelsysteem koppelen met andere systemen	-30	0	0	0
6.	Aanbesteding vakapplicatie makelaar	-25	0	0	0
	Totaal	-401	0	0	0

Toelichting:

1. Betreft vervanging van het zaakstelsysteem.
2. In de ramingen is rekening gehouden met verkiezingen. Het verkiezingsschema kan wijzigen door tussentijdse nieuwe ontwikkelingen. Vanaf 2025 beschouwen we dit soort kosten als structureel. Alleen onverwachte verkiezingen (bijvoorbeeld als het kabinet valt) leiden tot incidentele lasten.
3. Om aan de Archiefwet te voldoen zijn diverse ontwikkelingen noodzakelijk. Diverse applicaties hebben nog geen voorziening die voldoet aan de Archiefwet. Daarnaast dienen bestaande archieven vindbaar en toegankelijk te zijn. Hiervoor worden kosten gemaakt om de huidige en toekomstige archiefstukken beter te beschrijven.
4. De bestaande convenanten Horizontaal Toezicht (HT) die gemeenten hebben afgesloten met de Belastingdienst vervallen vanaf 2023. Deze veranderende samenwerking tussen gemeenten en de Belastingdienst is het gevolg van de doorontwikkeling van een Horizontaal Toezicht (DHT). Omdat de nieuwe opzet specifieke eisen stelt, wordt extra ondersteuning gevraagd om een nieuw convenant HT met de Belastingdienst te sluiten.
5. en 6. Verschillende applicaties worden vernieuwd.

05 | Financiën

Voor dit programma zijn er geen incidentele baten of lasten.

08 | Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 2024 - 2027

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:

- Om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente is het onderscheid tussen structureel en incidenteel van belang.
- Er zijn in het verleden diverse investeringen uitgevoerd zoals het zwembad Mijdrecht en de gemeentewerf in Abcoude waarbij de raad heeft aangegeven om een deel van de structurele afschrijvingskosten te bekostigen via een bestemmingsreserve. Daarnaast is in 2020 besloten om het verkorten van de afschrijvingsduur van onderwijshuisvesting van 60 naar 40 jaar op te vangen via een bestemmingsreserve.
- De structurele toevoegingen en onttrekkingen zijn hieronder vermeld. Daarnaast zijn deze mutaties zichtbaar in deze begroting bij het onderdeel 10 'De stand en het gespecificeerde verloop van reserves'.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Bedragen x € 1.000 (+ = toevoeging en - = onttrekking)					
Nr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1	Algemene reserve	1.500	1.500	1.500	1.500
2	Schoolgebouwen	-132	-106	-106	-106
3	Diverse afschrijvingslasten	-88	-88	-72	-72
4	Veenweidebad	-168	-168	-168	-168
5	Piet Mondriaangebouw	-37	-37	-37	-37
6	Gemeentewerf in Abcoude	-37	-37	-37	-37
7	Clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge	-40	-39	0	0
	Totaal	998	1.025	1.080	1.080

Toelichting:

1. In overeenstemming met amendement Structurele bijdrage aan algemene reserve handhaven wordt structureel € 1.500.000 toegevoegd aan de algemene reserve.
2. Vanaf 2017 is de afschrijvingstermijn van schoolgebouwen aangepast van 60 naar 40 jaar. De kosten van afschrijvingen nemen hierdoor tijdelijk toe. De extra kosten hiervan zijn verrekend via de bestemmingsreserve 'Afschrijvingstermijn schoolgebouwen'. Dit vindt plaats tot en met 2044.
3. Vanaf 2014 geldt de verplichting dat investeringen met een economisch nut worden geactiveerd en in de loop van een aantal jaren worden afgeschreven. Voor de

afschrijvingskosten van een beperkt aantal investeringen geldt dat deze kosten worden verrekend met de bestemmingsreserve 'Diverse afschrijvingslasten'. In 2046 wordt voor de laatste keer deze reserve ingezet.

4. Vanuit de bestemmingsreserve Veenweidebad wordt € 168.000 ingezet om de huisvestingskosten deels te bekostigen. In 2049 wordt voor de laatste keer deze reserve ingezet.
5. Vanuit de bestemmingsreserve Piet Mondriaangebouw wordt € 37.000 ingezet om de huisvestingskosten deels te bekostigen. Dit vindt plaats tot en met 2033.
6. Jaarlijks wordt € 37.000 ingezet om een deel van de huisvestingskosten te bekostigen vanuit de bestemmingsreserve gemeentewerf in Abcoude. Dit vindt plaats tot en met 2045.
7. De bestemmingsreserve clubgebouw skeelerbaan in Baambrugge wordt ingezet om deels de huisvestingskosten te bekostigen. Dit vindt plaats tot en met 2025.

09 | De stand en het gespecificeerde verloop van reserves

- Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgens uit het overzicht van baten en lasten.
- Onder reserves worden afgezonderde vermogensbestanddelen verstaan, die al dan niet met het oog op het realiseren van een vooraf bepaald doel zijn gevormd.
- Reserveren is een vorm van sparen:
  - Om later een (grote) investering te doen;
  - Voor moeilijke tijden (vet op de botten);
  - Om risico's op te vangen;
  - Voor incidentele of onverwachte kosten.
- In de financiële verslagleggingregels (artikel 43 van de BBV) is aangegeven dat de reserves worden onderscheiden in de algemene reserve en bestemmingsreserves.
- In de raadsvergadering van maart 2020 is de Nota reserves en voorzieningen 2020 - 2022 vastgesteld. De uitgangspunten van deze nota zijn opgenomen in dit overzicht.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31 december 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene reserve	19.707	18.689	19.404	22.840	20.159
Bestemmingsreserves	9.801	9.299	8.824	8.404	7.984
Te bestemmen resultaat	-935	432	2.158	-4.181	-3.547
Totaal eigen vermogen	28.573	28.420	30.386	27.063	24.596

Algemene reserve

1. De algemene reserve is een buffer voor de instandhouding van de weerstandscapaciteit en voor het opvangen van incidentele kosten.
2. De algemene reserve wordt gevoed door rekeningresultaten.
3. Voor de algemene reserve is een ondergrens bepaald van 10 miljoen euro.

Verloopoverzicht algemene reserve 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027
Stand per 1 januari	21.706	19.707	18.689	19.404	22.840
Te bestemmen resultaat (T-1)	3.137	-935	432	2.158	-4.181
Verschuiving tussen reserves	-1.000	0	0	0	0
Structurele mutaties	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Incidentele mutaties	-5.636	-1.583	-1.217	-222	0
Stand per 31 december	19.707	18.689	19.404	22.840	20.159

Bestemmingsreserves

Verloopoverzicht bestemmingsreserves 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027
1. Schoolgebouwen					
Stand per 1 januari	2.010	1.867	1.735	1.629	1.523
Structurele mutaties	-143	-132	-106	-106	-106
Stand per 31 december	1.867	1.735	1.629	1.523	1.417
2. Diverse afschrijvingslasten					
Stand per 1 januari	1.407	1.319	1.231	1.143	1.071
Structurele mutaties	-88	-88	-88	-72	-72
Stand per 31 december	1.319	1.231	1.143	1.071	999
3. Veenweidebad					
Stand per 1 januari	4.528	4.360	4.192	4.024	3.856

Verloopoverzicht bestemmingsreserves 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027
Structurele mutaties	-168	-168	-168	-168	-168
Stand per 31 december	4.360	4.192	4.024	3.856	3.688
4. Piet Mondriaangebouw					
Stand per 1 januari	397	360	323	286	249
Structurele mutaties	-37	-37	-37	-37	-37
Stand per 31 december	360	323	286	249	212
5. Gemeentewerf in Abcoude					
Stand per 1 januari	854	816	779	742	705
Structurele mutaties	-37	-37	-37	-37	-37
Stand per 31 december	816	779	742	705	668
6. Clubgebouw skeelerbaan					
Stand per 1 januari	119	79	39	0	0
Structurele mutaties	-40	-40	-39	0	0
Stand per 31 december	79	39	0	0	0
7. Woningbouw					
Stand per 1 januari	0	0	0	0	0
Incidentele mutaties	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	0	0	0	0	0
8. Energiebesparende maatregelen buitensportverenigingen					
Stand per 1 januari	0	1.000	1.000	1.000	1.000
Verschuiving tussen reserves	1.000	0	0	0	0
Incidentele mutaties	0	0	0	0	0

Verloopoverzicht bestemmingsreserves 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027
Stand per 31 december	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Toelichting op de bestemmingsreserves

1. Schoolgebouwen

Doelstelling Deze reserve heeft tot doel om een deel van de afschrijvingslasten van schoolgebouwen te bekostigen.

Looptijd De verwachte einddatum van deze reserve is 2044.

Gewenste omvang De omvang van deze reserve is voldoende om het afgesproken deel van afschrijvingskosten op te vangen.

2. Diverse afschrijvingslasten

Doelstelling Diverse investeringen worden deels bekostigd door het inzetten van deze reserve.

Looptijd De verwachte einddatum van deze reserve is 2046.

Gewenste omvang De omvang van deze reserve is voldoende om afschrijvingskosten van diverse al uitgevoerde investeringen op te vangen. Het gaat om:

1. Groenonderkomens (25 jaar 2005 t/m 2029)
2. Nieuwbouw sporthal (40 jaar 2007 t/m 2046)
3. Kunstgrasveld Atlantis (20 jaar 2007 t/m 2026)
4. Kunstgrasveld Atlantis (40 jaar 2007 t/m 2046)
5. CSW veld 1 onderlaag (30 jaar 2016 t/m 2045)
6. CSW veld 1 toplaag (10 jaar 2016 t/m 2025)
7. CSW veld 1 hekwerk (30 jaar 2016 t/m 2045)
8. CSW veld 1 veldverlichting (30 jaar 2016 t/m 2045)
9. CSW veld 1 tegelwerk (15 jaar 2016 t/m 2030)
10. Beregening veld 1 Argon (30 jaar 2016 t/m 2046)
11. Hekwerken veld 1 Argon (30 jaar 2017 t/m 2046)

3. Veenweidebad

Doelstelling Deze reserve heeft tot doel de huisvestingskosten van het Veenweidebad deels te bekostigen.

Looptijd De verwachte einddatum van deze reserve is 2049.

Gewenste omvang De omvang van deze reserve is voldoende om een deel van afschrijvingskosten van dit zwembad op te vangen.

4. Piet Mondriaangebouw

Doelstelling Deze reserve heeft tot doel om een deel van de huisvestingskosten van het Piet Mondriaangebouw te bekostigen.

Looptijd De verwachte einddatum van deze reserve is 2033.

Gewenste omvang De omvang van deze reserve is voldoende om een deel van afschrijvingskosten op te vangen.

5. Gemeentewerf in Abcoude

Doelstelling Deze reserve heeft tot doel om een deel van de huisvestingskosten van de gemeentewerf in Abcoude te bekostigen.

Looptijd De verwachte einddatum van deze reserve is 2045.

Gewenste omvang De omvang van deze reserve is voldoende om een deel van afschrijvingskosten op te vangen.

6. Clubgebouw skeelerbaan

Doelstelling Deze reserve heeft tot doel om een deel van de huisvestingskosten van clubgebouw skeelerbaan in Abcoude te bekostigen.

Looptijd De verwachte einddatum van deze reserve is 2025.

Gewenste omvang De omvang van deze reserve is voldoende om een deel van afschrijvingskosten op te vangen.

7. Woningbouw

Doelstelling In maart 2022 heeft de raad ingestemd met het instellen van een bestemmingsreserve woningbouw. Deze reserve kan uitsluitend gebruikt worden voor de realisatie van sociale huurwoningen in De Ronde Venen. Het geld in het vereveningsfonds bestaat uit afdrachten ter compensatie van niet gerealiseerde sociale huurwoningen in woningbouwprojecten

---

Looptijd De verwachte einddatum is 2032.

Gewenste omvang Afhankelijk van de ontvangen afdrachten.

8. Energiebesparende maatregelen buitensportverenigingen

Doelstelling Het treffen van energiebesparende maatregelen die een structurele bijdrage leveren aan het omlaag brengen van het energieverbruik en energiekosten bij buitensportverenigingen en die daarmee de toekomst van onze buitensportverenigingen veilig te stellen

---

Looptijd De verwachte einddatum is 2027.

Gewenste omvang Ten laste van deze bestemmingsreserve wordt door de gemeente aan verenigingen een bijdrage verstrekt tot een maximum van € 80.000 per vereniging als de aanvraag voldoet aan de BOSAcriteria.

---

10 | De stand en het gespecificeerde verloop van voorzieningen

Voorzieningen zijn een onderdeel van de balans. Een balans bestaat uit een overzicht van de bezittingen, schulden en eigen vermogen op een bepaald moment. De voorzieningen geven een schatting van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen die min of meer onzeker zijn. In de financiële verslagleggingregels (BBV) is aangegeven in artikel 44 welke voorzieningen mogelijk zijn:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Beleidskaders

- Tot de voorzieningen worden gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden zoals riool- en afvalstoffenheffing.
- Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de aangegane verplichtingen en risico's. Zij mogen niet groter of kleiner zijn dan de geschatte omvang van verplichtingen en risico's. Dit houdt in dat een voorziening nooit een tekort mag hebben.
- De omvang van de voorzieningen is zichtbaar in de balans. Hierop zijn twee uitzonderingen, te weten, de voorziening dubieuze debiteuren en de voorziening verlieslatende grondexploitaties. Beide worden als correctiepost in mindering gebracht van het betreffende onderwerp.
- In de raadsvergadering van maart 2020 is de Nota reserves en voorzieningen 2020 - 2022 vastgesteld. De uitgangspunten van deze nota zijn opgenomen in dit overzicht.

De volgende voorzieningen zijn toegelicht:

1. Afwikkelen vermogensweg e.o.
2. Bijdrage akoestische maatregelen Stationslocatie Mijdrecht
3. Nog uit te voeren werken bouwgronden in exploitatie
4. Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA)
5. Verlofsparen
6. Gemeentelijke gebouwen
7. Begraafplaatsen
8. Afvalstoffenheffing
9. Rioolheffing
10. Wonen
11. Beheer middelen De Boei.

1. Afwikkelen vermogensweg e.o.

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Afwikkelen vermogensweg e.o.					
Stand per 1 januari	230	0	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	-230	0	0	0	0
Stand per 31 december	0	0	0	0	0

Toelichting:

Deze voorziening is voor het afwikkelen van diverse nog uit te voeren werkzaamheden aan de Vermogensweg e.o. die vertraagd zijn door het faillissement van Memid in 2016.

2. Bijdrage akoestische maatregelen Stationslocatie Mijdrecht

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Bijdrage akoestische maatregelen Stationslocatie Mijdrecht					
Stand per 1 januari	200	220	220	220	220
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	220	220	220	220	220

Toelichting:

Indien het transformatorstation in de periode 2021 - 2031 wordt vergroot door toegenomen energievraag, dan draagt de gemeente maximaal € 220.000 bij voor akoestische maatregelen. Dit is contractueel vastgelegd tussen Stedin en de gemeente.

3. Nog uit te voeren werken bouwgronden in exploitatie

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Nog uit te voeren werken bouwgronden in exploitatie					
Stand per 1 januari	447	0	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	-447	0	0	0	0
Stand per 31 december	0	0	0	0	0

Toelichting:

In 2023 vinden de afrondende werkzaamheden plaats van grondexploitatie Stationslocatie Mijdrecht.

4. Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA)

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA)					
Stand per 1 januari	1.009	1.177	1.345	1.513	1.681
Toevoegingen	168	168	168	168	168
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	1.177	1.345	1.513	1.681	1.849

Toelichting:

De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de pensioenopbouw voor de (oud-)wethouders volgens de regels uit de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa).

5. Verlofsparen

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Verlofsparen					
Stand per 1 januari	779	779	779	779	779
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	779	779	779	779	779

Toelichting:

In de gemeentelijke CAO 2022 is afgesproken dat ambtenaren verlof kunnen sparen. Hiermee kunnen zij langere periodes vrij nemen of bijvoorbeeld eerder met pensioen gaan. Ook de uren van binnen het bovenwettelijke verlof vallen onder deze regeling.

6. Gemeentelijke gebouwen

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Gemeentelijke gebouwen					
Stand per 1 januari	1.889	1.696	1.548	1.453	1.041
Toevoegingen	305	305	305	305	305
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	-498	-453	-400	-717	-429
Stand per 31 december	1.696	1.548	1.453	1.041	917

Toelichting:

Deze voorziening is voor het opvangen van meerjarige onderhoudskosten van diverse gemeentelijke gebouwen. In december 2017 heeft de raad het voorstel 'Herijken voorzieningen onderhoud gemeentelijke gebouwen' vastgesteld. De voorziening heeft betrekking op:

- Brugwachterswoningen

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027
<ul style="list-style-type: none"> • Diverse gemeentelijke woningen • Brandweerkazernes • Gemeentehuis • Werkplaatsen in Abcoude, Baambrugge en Mijdrecht • Kerktorens in Abcoude, Mijdrecht en Wilnis • Piet Mondriaangebouw (Integraal kindcentrum) Abcoude • Rondweg 1A in Mijdrecht • Jongeren centrum Tumult • NME-centrum • Brede School Present • Veenweidebad.					

7. Begraafplaatsen

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026	2027
Begraafplaatsen					
Stand per 1 januari	122	135	138	138	161
Toevoegingen	27	35	35	35	35
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	-14	-32	-35	-12	-36
Stand per 31 december	135	138	138	161	160

Toelichting:

In januari 2017 heeft de raad ingestemd met het voorstel 'Financiële onderbouwing van de voorziening en tarieven met betrekking tot de algemene begraafplaatsen in De Ronde Venen'. De voorziening is voor het opvangen van meerjarige onderhoudskosten en het ruimen van graven.

8. Afvalstoffenheffing

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Afvalstoffenheffing					
Stand per 1 januari	863	1.631	1.242	897	625
Toevoegingen	768	0	0	0	0
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	0	-390	-345	-272	-210
Stand per 31 december	1.631	1.242	897	625	415

Toelichting:

Uit deze voorziening worden incidentele tegenvallers in de kosten en de opbrengsten van afval opgevangen zonder dat er tariefsaanpassingen nodig zijn. Zie voor meer informatie de paragraaf Lokale heffingen.

9. Rioolheffing

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Rioolheffing					
Stand per 1 januari	1.022	644	667	697	833
Toevoegingen	0	23	30	136	166
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	-378	0	0	0	0
Stand per 31 december	644	667	697	833	999

Toelichting:

Uit deze voorziening worden incidentele tegenvallers in de kosten en de opbrengsten van riolering opgevangen zonder dat er tariefsaanpassingen nodig zijn. Zie voor meer informatie de paragraaf Lokale heffingen.

10. Wonen

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Wonen					
Stand per 1 januari	121	121	121	121	121
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	121	121	121	121	121

Toelichting:

In een overeenkomst Koopgarantregeling met woningbouwvereniging Cazas Wonen is afgesproken dat de ontvangen bijdragen door de gemeente worden ingezet voor sociale volkshuisvesting. Uit deze voorziening worden incidentele kosten voor sociale volkshuisvestelijke doeleinden opgevangen.

11. Beheer middelen De Boei

Verloopoverzicht voorzieningen 2023 - 2027 (bedragen x € 1.000)					
	2023	2024	2025	2026	2027
Beheer middelen De Boei					
Stand per 1 januari	147	147	147	147	147
Toevoegingen	0	0	0	0	0
Vrijval	0	0	0	0	0
Bestedingen	0	0	0	0	0
Stand per 31 december	147	147	147	147	147

Toelichting:

De gemeente beheert een deel van de financiële middelen van dorps huis De Boei om daaruit kosten te betalen van onderhoud.

11 | Overzicht nieuwe investeringen 2024 - 2027

- Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente, verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten.
- Bij een bestaand actief is sprake van een investering als de uitgaven:
  - leiden tot een significante kwaliteitsverbetering; en/of
  - leiden tot het verlengen van de levensduur; en/of
  - aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (bijvoorbeeld investeringen in een gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften).
- Wanneer uitgaven worden gedaan voor het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief, dan is er sprake van onderhoud.
- Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd. Uitzondering hierop is dat gronden en terreinen altijd worden geactiveerd.
- In 2020 heeft de gemeenteraad de nota activeren, waarderen en afschrijven 2020 - 2024 vastgesteld. In de financiële verordening De Ronde Venen 2016 is vastgelegd dat investeringen een doorlooptijd hebben van maximaal twee jaar, tenzij er sprake is van een raadsbesluit.
- De genoemde bedragen in de tabellen zijn x € 1.000. De cumulatieve afschrijvingen hebben betrekking op de jaarlijkse effecten tot en met 2027.
- De jaarlijkse waardevermindering (afschrijving) start na het jaar van afronden.
- In onderstaande tabel zijn opgenomen de nieuwe investeringsbudgetten van 2024 t/m 2027. Er zijn daarnaast nog investeringsbudgetten die in het verleden beschikbaar zijn gesteld en nog doorlopen in 2024 en verder. De al beschikbaar gestelde investeringsbudgetten zijn niet meegenomen in onderstaande tabel.

Investeringsbudgetten 2024 - 2027 per programma (bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
01	Wegen - 2e Velddwarsweg (Mijdrecht)	930	0	0	0
02	Wegen - A.C. Verhoefweg (Mijdrecht)	510	0	0	0
03	Wegen - Dukaton (Mijdrecht)	50	1.020	0	0
04	Wegen - Veldweg (Waverveen)	250	250	250	0
05	Wegen - Molenland (Wilnis)	660	0	0	0
06	Wegen - Burgemeester Padmosweg (Wilnis)	50	50	2.780	0
07	Wegen - Baambrugse Zuwe (Vinkeveen)	0	50	50	9.900

Nr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
08	Wegen - Westerlandweg (Mijdrecht)	0	0	50	690
09	Wegen - Cliffordweg (Waverveen)	0	0	50	760
10	Wegen - Herenweg (Vinkeveen)	0	0	0	50
11	Wegen - Botholsedwarsweg	0	120	2.600	0
12	Wegen - Mijdrechtswarsweg (Wilnis)	500	500	0	0
13	Bruggen - Demmerik	500	0	0	0
14	Bruggen - beton	254	0	0	0
15	Bruggen - hout	19	0	0	0
16	Waterwegen - Doorvaart Herenweg 54 (Vinkeveen)	75	0	0	0
17	Verlichting - armaturen	429	0	0	0
18	Verlichting - masten	88	0	0	0
19	Voertuigen en materialen	96	374	281	444
20	Riolering - Vervanging en renovatie riool	120	260	350	270
21	Riolering - Pilots Klimaatadaptatie	50	50	50	50
22	Riolering - Vervangen Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA)	0	35	0	0
23	Riolering - Iveco	0	0	75	0
24	Riolering - Hogedrukspuit	0	0	24	0
25	Riolering - Burgemeester Padmosweg	0	0	450	0
26	Riolering - Herenweg Vinkeveen	0	0	0	400
27	Afval - Perscontainers	37	0	0	0
28	Afval - Containers met dekzeilen	40	0	0	0
29	Recreatie - Beschoeiingen legakkers 4e fase	0	1.196	0	0
Totaal programma 1 Wonen		4.658	3.905	7.010	12.564

Nr.	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
30	Onderwijshuisvesting - Nieuwbouw RKBS Paulus, Abcoude	0	4.173	0	0
31	Onderwijshuisvesting - Nieuwbouw PCBS Koningin Juliana, Wilnis	0	3.564	0	0
32	Onderwijshuisvesting - Renovatie CNS Abcoude	0	2.954	0	0
33	Sportaccommodaties - Nieuw kunstgrasveld Abcoude (veld 3)	600	0	0	0
34	Sportaccommodaties - FC Abcoude veld 1	0	460	0	0
35	Sportaccommodaties - Miniveld sportpark Abcoude	0	90	0	0
36	Sportaccommodaties - Sportpark kern Mijdrecht - Argon veld 1	0	460	0	0
37	Sportaccommodaties - Sportpark kern Vinkeveen - Hertha veld 1	0	460	0	0
38	Sportaccommodaties - Sportpark kern Wilnis - CSW veld 1	0	460	0	0
	Totaal programma 2 Samenleven	600	12.621	0	0
39	ICT - Werkplekken en Mobiele Devices	210	210	210	210
40	ICT - Verbindingen, netwerk en bekabeling	72	35	0	27
41	ICT - Verwerking, opslag en backupcapaciteit	900	0	0	900
42	ICT - Beveiliging	20	115	0	76
43	ICT - Bestuur	0	0	50	0
	Totaal programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering	1.202	360	260	1.213
	Totaal investeringen	6.460	16.886	7.270	13.777

- Wegen:
  - Betreft verschillende wegen.
- Bruggen:
  - De vervangingsinvesteringen bruggen zijn opgenomen volgens het beheerplan kunstwerken 2020 - 2024. Hieraan is toegevoegd de brug bij Demmerik in Vinkeveen.
- Waterwegen:

- De doorvaart wordt gerealiseerd voor het verbeteren van de bereikbaarheid van de Vinkeveense Plassen.
- Verlichting:
  - Vanuit het beleidsplan openbare verlichting 2020 - 2024 zijn investeringen opgenomen voor de jaren 2023 en 2024.
- Voertuigen en materialen:
  - Hieronder zijn opgenomen voertuigen, maaimachines, houtversnipperaar e.d.
- Riolering:
  - Volgens het Water- en Rioleringsplan De Ronde Venen 2023 - 2027 vinden diverse investeringen plaats. De hieruit jaarlijks voortkomende kosten van rente en afschrijving maken onderdeel uit van de rioolheffing.
- Afval:
  - De jaarlijks voortkomende kosten van rente en afschrijving van de investeringen voor afval maken onderdeel uit van de afvalstoffenheffing.
- Recreatie
  - De gemeente zorgt voor een veilige en waar mogelijk natuurvriendelijke oevers op de legakkers en de zandeilanden in de Vinkeveense Plassen.
- Onderwijshuisvesting
  - De investeringen komen uit het Integraal Huisvestingplan (IHP) Onderwijsvoorzieningen 2023 - 2037.
- Sportaccommodaties:
  - Er staan diverse vervangingsinvesteringen op de sportparken gepland. Hierbij is geen rekening gehouden met een rijksbijdrage specifieke doeluitkering sport (SPUK) voor de compensatie van BTW. Onduidelijk is of deze bijdrage wordt voortgezet.
- ICT:
  - Voor vervanging van ICT zijn budgetten opgenomen voor de jaren 2024 - 2027.
  - De volgende gemeenteraadsverkiezingen vinden plaats in 2026. Er is een vervangingsinvestering voor mobiele devices opgenomen voor de nieuwe gemeenteraad ter ondersteuning aan de uitvoering van hun raadswerkzaamheden.

Totaaloverzicht afschrijvingen

In deze tabel is opgenomen de lasten van afschrijvingen over de jaren 2024 - 2027. Hierbij is rekening gehouden met zowel de effecten van de 'afgesloten' en de 'nog uit te voeren' investeringen.

Bedragen x €1.000

Totaaloverzicht afschrijvingen		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
XT-01	0.1 Bestuur	4	4	4	4
XT-03	0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	7	7	7	7
XT-04	0.4 Overhead	438	670	600	693
XT-11	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	68	81	208	208
XT-21	2.1 Verkeer en vervoer	1.312	1.552	1.604	1.798
XT-24	2.4 Economische havens en waterwegen	0	2	2	2
XT-25	2.5 Openbaar vervoer	24	24	24	24
XT-42	4.2 Onderwijshuisvesting	438	431	889	1.121
XT-52	5.2 Sportaccommodaties	1.010	963	1.071	1.164
XT-57	5.7 Openbaar groen en recreatie	88	106	164	174
XT-61	6.1 Samenkracht en burgerparticip.	76	76	76	76
XT-72	7.2 Riolering	1.217	1.224	1.182	1.200
XT-73	7.3 Afval	338	346	346	346
XT-75	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	0
Totaal lasten van afschrijvingen		5.021	5.487	6.177	6.819

12 | Verdeling programma's naar landelijke taakvelden

Landelijk is bepaald dat in de begroting en jaarrekening een overzicht wordt opgenomen met daarin de baten en lasten per taakveld en de wijze waarop deze zijn verdeeld over de programma's. Deze taakvelden gelden voor alle gemeenten en hierdoor ontstaat vergelijkbaarheid tussen alle gemeenten.

Verdeling programma's naar landelijke taakvelden

Programma 1 Wonen	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
2.1 Verkeer en vervoer	7.2 Riolering
2.2 Parkeren	7.3 Afval
2.4 Economische havens en waterwegen	7.4 Milieubeheer
2.5 Openbaar vervoer	7.5 Begraafplaatsen en crematoria
3.1 Economische ontwikkeling	8.1 Ruimte en leefomgeving
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
3.4 Economische promotie	8.3 Wonen en bouwen
5.5 Cultureel erfgoed	
Programma 2 Samenleven	
4.1 Openbaar basisonderwijs	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
4.2 Onderwijshuisvesting	6.72a Jeugdhulp begeleiding
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.72b Jeugdhulp behandeling
5.1 Sportbeleid en activering	6.72c Jeugdhulp dagbesteding
5.2 Sportaccommodaties	6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	6.73a Pleegzorg
5.4 Musea	6.73b Gezinsgericht

5.6 Media	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
6.3 Inkomensregelingen	6.74d Gesloten plaatsing
6.4 WSW en beschut werk	6.81 Geëscaleerde zorg 18+
6.5 Arbeidsparticipatie	6.81a Beschermd wonen (WMO)
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.82 Geëscaleerde zorg 18-
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	6.82a Jeugdbescherming
6.71b Begeleiding (WMO)	6.82b Jeugdreclassering
6.71c Dagbesteding (WMO)	7.1 Volksgezondheid
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	
Programma 3 Veiligheid	
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.2 Openbare orde en veiligheid
Programma 4 Bestuur en bedrijfsvoering	
0.1 Bestuur	0.4 Overhead
0.2 Burgerzaken	
Programma 5 Financiën	
0.5 Treasury	0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
0.61 OZB woningen	0.8 Overige baten en lasten
0.62 OZB niet-woningen	0.9 Venootschapsbelasting (VpB)
0.63 Parkeerbelasting	0.10 Mutaties reserves

0.64 Belastingen overig

0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Overzicht taakvelden

De rijksoverheid heeft aangegeven dat het maatschappelijk belang van gedetailleerde data op het gebied van de Wmo en Jeugd groot is. Met ingang van 2023 zijn de Iv3-taakvelden in het sociaal domein op het gebied van individuele voorzieningen Wmo en Jeugd opgedeeld om gebruikers meer informatie en vergelijkend materiaal te kunnen bieden. Deze wijziging heeft betrekking op de taakvelden 6.2, 6.3, 6.6, 7.1 en alle taakvelden beginnend met 6.71, 6.72, 6.81 en 6.82.

Bedragen x €1.000

Overzicht taakvelden		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Lasten					
XT-01	0.1 Bestuur	2.612	2.582	2.581	2.581
XT-02	0.2 Burgerzaken	1.312	1.170	1.334	1.468
XT-03	0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	775	744	744	744
XT-04	0.4 Overhead	20.469	20.736	20.812	20.979
XT-05	0.5 Treasury	38	111	76	65
XT-061	0.61 OZB woningen	696	696	696	696
XT-063	0.63 Parkeerbelasting	25	0	0	0
XT-064	0.64 Belastingen overig	499	499	499	499
XT-08	0.8 Overige baten en lasten	992	994	995	997
XT-09	0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	20	20	20	20
XT-11	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.560	3.606	3.747	3.742
XT-12	1.2 Openbare orde en veiligheid	1.015	980	980	980
XT-21	2.1 Verkeer en vervoer	11.113	11.401	11.344	11.314
XT-22	2.2 Parkeren	70	70	70	70
XT-24	2.4 Economische havens en waterwegen	456	459	459	459
XT-25	2.5 Openbaar vervoer	220	206	205	205
XT-31	3.1 Economische ontwikkeling	237	207	182	207

Overzicht taakvelden		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
XT-33	3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	316	316	316	316
XT-34	3.4 Economische promotie	89	59	59	59
XT-41	4.1 Openbaar basisonderwijs	158	158	154	158
XT-42	4.2 Onderwijshuisvesting	1.916	1.497	2.410	2.489
XT-43	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.036	2.928	2.928	2.928
XT-51	5.1 Sportbeleid en activering	378	378	378	378
XT-52	5.2 Sportaccommodaties	3.481	3.495	3.642	3.729
XT-53	5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	315	315	315	315
XT-54	5.4 Musea	0	0	0	0
XT-55	5.5 Cultureel erfgoed	350	350	352	352
XT-56	5.6 Media	821	821	821	821
XT-57	5.7 Openbaar groen en recreatie	6.137	6.349	5.449	5.476
XT-61	6.1 Samenkracht en burgerparticip.	4.043	4.046	3.964	3.963
XT-62	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorz.	3.200	3.167	3.167	3.167
XT-63	6.3 Inkomensregelingen	8.849	8.723	8.723	8.723
XT-64	6.4 WSW en beschut werk	2.073	2.040	2.007	2.007
XT-65	6.5 Arbeidsparticipatie	1.383	1.383	1.383	1.383
XT-66	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.061	2.061	2.061	2.061
XT-671	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.801	3.801	15	0
XT-671A	6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	726	776	2.691	2.741
XT-671B	6.71b Begeleiding (WMO)	942	992	2.963	3.028
XT-671C	6.71c Dagbesteding (WMO)	159	159	159	159
XT-671D	6.71d Overige maatwerkarrangementen	69	69	69	69

Overzicht taakvelden		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
XT-672	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	378	378	0	0
XT-672A	6.72a Jeugdhulp begeleiding	268	268	268	268
XT-672B	6.72b Jeugdhulp behandeling	1.101	1.101	1.101	1.101
XT-672C	6.72c Jeugdhulp dagbesteding	2.014	2.014	2.392	2.392
XT-672D	6.72d Jeugdhulp zonder verblijf over	215	215	215	215
XT-673A	6.73a Pleegzorg	599	599	599	599
XT-673B	6.73b Gezinsgericht	653	653	653	653
XT-673C	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	599	599	599	599
XT-674A	6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zond	1.210	1.210	1.210	1.210
XT-674B	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	2.643	2.643	2.643	2.643
XT-674C	6.74c Gesloten plaatsing	258	258	258	258
XT-681	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	249	249	0	0
XT-681A	6.81a Beschermd wonen (WMO)	-52	-52	196	196
XT-681B	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenop	77	77	77	77
XT-682	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.336	1.336	0	0
XT-682A	6.82a Jeugdbescherming	-1.069	-1.069	19	19
XT-682B	6.82b Jeugdreclassering	1.081	1.081	1.330	1.330
XT-71	7.1 Volksgezondheid	838	838	838	838
XT-72	7.2 Riolering	3.969	4.018	4.063	4.108
XT-73	7.3 Afval	4.949	5.011	5.067	5.123
XT-74	7.4 Milieubeheer	1.697	1.697	1.697	1.697
XT-75	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	260	260	260	260
XT-81	8.1 Ruimtelijke en leefomgeving	1.939	1.688	1.688	1.688

Overzicht taakvelden		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
XT-82	8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	75	75	75	75
XT-83	8.3 Wonen en bouwen	5.226	4.628	4.567	4.567
Totaal Lasten		118.927	118.143	118.590	119.266
Baten					
XT-02	0.2 Burgerzaken	821	818	969	1.062
XT-03	0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	210	210	210	210
XT-04	0.4 Overhead	54	54	54	54
XT-05	0.5 Treasury	160	160	160	160
XT-061	0.61 OZB woningen	6.596	6.596	6.596	6.596
XT-062	0.62 OZB niet-woningen	4.507	4.507	4.507	4.507
XT-063	0.63 Parkeerbelasting	6	35	6	6
XT-064	0.64 Belastingen overig	165	165	165	165
XT-07	0.7 Algemene uitkering	76.840	79.380	73.600	74.800
XT-11	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4	4	4	4
XT-12	1.2 Openbare orde en veiligheid	75	75	75	75
XT-21	2.1 Verkeer en vervoer	259	259	259	259
XT-25	2.5 Openbaar vervoer	32	32	32	32
XT-33	3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	174	173	173	173
XT-34	3.4 Economische promotie	1.046	1.046	1.046	1.046
XT-42	4.2 Onderwijshuisvesting	93	93	143	143
XT-43	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	546	478	478	478
XT-51	5.1 Sportbeleid en activering	207	207	207	207
XT-52	5.2 Sportaccommodaties	1.215	1.216	1.216	1.216

Overzicht taakvelden		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
XT-55	5.5 Cultureel erfgoed	7	7	7	7
XT-61	6.1 Samenkracht en burgerparticip.	559	559	559	559
XT-63	6.3 Inkomensregelingen	7.591	7.591	7.591	7.591
XT-64	6.4 WSW en beschut werk	311	304	297	297
XT-66	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	79	79	79	79
XT-671	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	157	157	0	0
XT-671A	6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	0	-27	520	520
XT-681	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
XT-681A	6.81a Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0
XT-72	7.2 Riolering	5.314	5.364	5.415	5.466
XT-73	7.3 Afval	6.687	6.749	6.811	6.874
XT-74	7.4 Milieubeheer	803	810	810	810
XT-75	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	416	416	416	416
XT-81	8.1 Ruimtelijke en leefomgeving	3.987	40	40	40
XT-83	8.3 Wonen en bouwen	1.899	2.553	2.822	2.949
Totaal Baten		120.819	120.110	115.268	116.800
Onttrekkingen					
XT-010	0.10 Mutaties reserves	3.987	1.692	641	419
XT-011	0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	0	0	4.181	3.547
Totaal Onttrekkingen		3.987	1.692	4.822	3.966
Stortingen					
XT-010	0.10 Mutaties reserves	5.447	1.500	1.500	1.500
XT-011	0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	432	2.158	0	0

Overzicht taakvelden	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Totaal Stortingen	5.879	3.658	1.500	1.500
Totaal taakvelden	0	0	0	0

13 | Indicatoren BBV

Gemeenten nemen uniforme beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkering en nieuwbouwwoningen. Deze indicatoren zijn geplaatst op <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording>.

Indicatoren - Programma 1 | Wonen

	2021	2022	2023
Economie - Functiemenging			

De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

• De Ronde Venen	50%	50%	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	57%	58%	-
• Nederland	54%	54%	-

Economie - Vestigingen (van bedrijven)			
---	--	--	--

Deze indicator geeft weer het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 65 jaar.

• De Ronde Venen	211	224	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	185	195	-
• Nederland	165	174	-

Volksgezondheid en milieu - Huishoudelijk afval per gemeente			
---	--	--	--

Deze indicator toont de omvang van ingezameld huishoudelijk restafval. De meest recente cijfers zijn over 2019. Dit geldt ook voor verschillende andere gemeenten. Voor de gemeente De Ronde Venen was het 180 kg terwijl dit op landelijk niveau 163 kg was.

Volksgezondheid en milieu - Hernieuwbare elektriciteit			
---	--	--	--

Hernieuwbare energie, ook wel duurzame of groene energie genoemd, is energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld. Dit is energie uit wind, waterkracht, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa. Fossiele energie en kernenergie vallen niet onder

hernieuwbare energie, omdat deze afkomstig zijn uit bronnen die niet worden aangevuld. De meest recente cijfers zijn over 2019. Voor de gemeente De Ronde Venen was het 11% en op landelijk niveau 20%.

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing - Gemiddelde WOZ-waarde

Deze indicator geeft weer de gemiddelde WOZ-waarden van alle woningen. Het gaat om zowel koop- als huurwoningen.

• De Ronde Venen	399.000	440.000	517.000
• Gemeenten in de provincie Utrecht	349.000	382.000	449.000
• Nederland	290.000	317.000	369.000

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing - Nieuw gebouwde woningen

De indicator nieuw gebouwde woningen geeft weer het percentage nieuwe woningen ten opzichte van het totaal aantal woningen.

• De Ronde Venen	5,9	8,0	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	10,6	11,1	-
• Nederland	8,9	9,3	

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing - Demografische druk

Demografische druk geeft de verhouding aan tussen de som van het aantal personen van 0 - 19 jaar en 65 jaar of ouder en de personen in de zogenaamde 'productieve leeftijdsgroep' van 20 - 64 jaar. Het cijfer van de demografische druk geeft inzicht in de verhouding tussen het niet-werkende deel van de bevolking en het werkende deel van de bevolking.

• De Ronde Venen	75%	77%	77%
• Gemeenten in de provincie Utrecht	68%	68%	68%
• Nederland	70%	70%	70%

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing - Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden

Deze indicator geeft weer het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan gemeentelijke woonlasten. Zie voor meer informatie de paragraaf Lokale heffingen.

	2021	2022	2023
• De Ronde Venen	739	856	877
• Gemeenten in de provincie Utrecht	768	869	917
• Nederland	733	823	877

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing - Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

Deze indicator geeft weer het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan gemeentelijke woonlasten. Zie voor meer informatie de paragraaf Lokale heffingen.

• De Ronde Venen	815	933	956
• Gemeenten in de provincie Utrecht	860	964	1.029
• Nederland	810	905	944

Indicatoren - Programma 2 | Samenleven

	2021	2022	2023
Onderwijs - Absoluut verzuim			

Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'. Eind 2023 komen de gegevens beschikbaar over 2022.

• De Ronde Venen	2,7	-	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	2,2	-	-
• Nederland	2,7	4,2	-

Onderwijs - Relatief verzuim

Het aantal leer- of kwalificatieplichtige leerlingen (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'. In de tweede helft van 2023 komen de gegevens beschikbaar over 2022.

• De Ronde Venen	18	12	-
------------------	----	----	---

	2021	2022	2023
• Gemeenten in de provincie Utrecht	18	-	-
• Nederland	20	24	-

Onderwijs - Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)

Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'. Eind 2023 komen de gegevens beschikbaar over 2022.

• De Ronde Venen	1,3%	-	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	1,6%	-	-
• Nederland	1,9%	-	-

Sport, cultuur en recreatie - Niet-sporters

Deze indicator geeft aan de bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. De meting van deze indicator vindt om de vier jaar plaats. De meest recente cijfers zijn die over 2016.

Sociaal domein - Banen

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.

• De Ronde Venen	645	663	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	892	919	-
• Nederland	806	825	

Sociaal domein - Jongeren met een delict voor de rechter

Het percentage jongeren (12 - 16 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Eind 2023 komen de gegevens beschikbaar over 2022.

• De Ronde Venen	1%	-	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	1%	-	-

	2021	2022	2023
--	------	------	------

• Nederland	1%	-	-
-------------	----	---	---

Sociaal domein - Kinderen in uitkeringsgezin

Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Eind 2023 komen de gegevens beschikbaar over 2022.

• De Ronde Venen	4%	-	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	5%	-	-
• Nederland	6%	-	-

Sociaal domein - Netto arbeidsparticipatie

Deze indicator geeft weer het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

• De Ronde Venen	71,9 %	73,8 %	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	73,0 %	75,0 %	-
• Nederland	70,4 %	72,2 %	-

Sociaal domein - Werkloze jongeren

Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben. Eind 2023 komen de gegevens beschikbaar over 2022.

• De Ronde Venen	0%	-	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	1%	-	-
• Nederland	2%	-	-

Sociaal domein - Personen met een bijstandsuitkering

Het aantal personen (per 10.000 inwoners) met een uitkering op grond van de Participatiewet en Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo). Eind 2023 komen de gegevens beschikbaar over 2022.

• De Ronde Venen	210	-	-
------------------	-----	---	---

	2021	2022	2023
• Gemeenten in de provincie Utrecht	362	-	-
• Nederland	431	-	-

Sociaal domein - Lopende re-integratievoorzieningen

Deze indicator geeft weer het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar.

• De Ronde Venen	131	131	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	184	176	-
• Nederland	198	198	-

Sociaal domein - Jongeren met jeugdhulp

Deze indicator geeft weer het percentage van jongeren per januari met jeugdhulp. Het gaat om hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale problemen en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jeugdige, of opvoedingsproblemen van ouders.

• De Ronde Venen	9,4%	9,5%	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	13,9 %	13,8 %	-
• Nederland	13,2 %	13,2 %	-

Sociaal domein - Jongeren met jeugdbescherming

Deze indicator geeft weer het percentage van jongeren per januari met jeugdbescherming. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Het doel van de kindbeschermingsmaatregelen is het opheffen van de bedreiging voor de veiligheid en ontwikkeling van het kind. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.

• De Ronde Venen	1,0%	0,9%	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	1,0%	1,0%	-
• Nederland	1,2%	1,2%	-

Jongeren met jeugdreclassering

Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De meest recente cijfers zijn van 2021. Eind 2023 komen de gegevens beschikbaar over 2022.

• De Ronde Venen	0,2%	-	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	0,3%	-	-
• Nederland	0,3%	-	-

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

Deze indicator geeft weer het aantal cliënten (per 10.000 inwoners) met een maatwerkvoorziening via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Maakwerkvoorzieningen zijn hulpmiddelen als een rolstoel, een woningaanpassing of een vervoersdienst. Daarnaast vallen diensten zoals hulp bij het huishouden en persoonlijke verzorging of dagbesteding onder een maatwerkvoorziening.

• De Ronde Venen	470	480	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	593	-	-
• Nederland	704	700	-

Indicatoren - Programma 3 | Veiligheid

Veiligheid - Verwijzingen Halt

Deze indicator geeft weer het aantal jongeren van 12 t/m 18 jaar (per 1.000 jongeren) die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

	2021	2022	2023
• De Ronde Venen	4	7	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	6	6	-
• Nederland	8	8	-

Veiligheid - Winkeldiefstallen

Deze indicator geeft aan het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

• De Ronde Venen	0,6	0,6	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	1,7	2,3	-
• Nederland	1,8	2,3	-

Veiligheid - Geweldsmisdrijven

Deze indicator geeft weer het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Hieronder valt misdrijven tegen het leven, bedreiging, mishandeling, afpersing en seksuele misdrijven (exclusief schennis der eerbaarheid).

• De Ronde Venen	2,5	2,1	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	3,2	3,2	-
• Nederland	4,4	4,6	-

Veiligheid - Diefstallen uit woning

Deze indicator geeft aan het aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners.

• De Ronde Venen	1,3	1,7	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	1,8	1,7	-
• Nederland	1,4	1,4	-

Veiligheid - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)

• De Ronde Venen	3,8	4,1	-
• Gemeenten in de provincie Utrecht	6,0	5,5	-
• Nederland	6,1	6,0	-

Indicatoren - Programma 4 | Bestuur en bedrijfsvoering

Bij het onderdeel bestuur en bedrijfsvoering horen de volgende landelijke indicatoren:

- Formatie
- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overhead

Deze indicatoren zijn opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering bij het onderdeel Landelijke bedrijfsvoeringsindicatoren.

14 | Financiële begrippenlijst

In dit onderdeel zijn financiële begrippen toegelicht.

- Accres
  - Groei of krimp van het gemeentefonds.
- Achterstallig onderhoud
  - Onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden en niet (meer) wordt voldaan aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud kan leiden tot schade en/of onveilige situaties, hetgeen vaak leidt tot hogere herstelkosten.
- Activeren
  - Het op de balans presenteren van de financiële waarde van het aangeschafte of vervaardigde kapitaalgoed met meerjarig nut dat vanaf dat moment als bezitting kan worden beschouwd
- Afschrijven
  - Het op een methodische wijze in de boekhouding (verslaglegging en verslaggeving) tot uitdrukking brengen van de waardedaling van een kapitaalgoed over een bepaalde periode.
- Algemene (dekkings)middelen
  - Inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegenover staan. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die jaarlijks worden ingezet ter dekking van de uitgaven op de diverse programma's.
- Algemene Uitkering
  - Uitkering uit het gemeentefonds van het Rijk dat de gemeente geheel vrij mag besteden.
- Apparaatskosten
  - Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten bestaan onder meer uit de loonkosten voor het gehele ambtelijke apparaat en, ICT- kosten, huisvestings- en facilitaire kosten, inclusief externe inhuur. De griffie en bestuur vallen niet onder deze definitie.
- Begrotingsoverschot
  - Een begrotingsoverschot treedt op wanneer de baten hoger zijn dan de lasten.
- Begrotingstekort
  - Een begrotingstekort treedt op wanneer de lasten hoger zijn dan de baten.
- Beïnvloedbare ruimte
  - Begrotingsruimte waar de raad invloed op heeft.
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
  - Provinciale en gemeentelijke wetgeving in zake besluiten, begroten en verantwoorden.
- Bezetting
  - Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan.

- BTW Compensatie Fonds (BCF)
  - Fonds bij het Rijk waar provincies en gemeenten betaalde btw kunnen terugvorderen.
- Componentenbenadering
  - De componentenbenadering houdt in dat op verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele verwachte gebruiksduur van die delen.
- Directe opbrengstwaarde
  - Waarde van een kapitaalgoed bij directe verkoop.
- Dividend
  - Een deel van de winst dat aan aandeelhouders wordt toegekend.
- EMU-saldo
  - Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid. Niet alleen de financiën van de Overheid tellen mee maar daarnaast van decentrale overheden en premie gefinancierde sectoren. De lidstaten van de EU hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo.
- Exogene factoren
  - Factoren/ontwikkelingen van buitenaf waar geen invloed op uitgeoefend kan worden.
- Exploitatie(begroting)
  - Begroting van baten en lasten.
- Externe inhuur
  - Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
- Gemeentefonds
  - Rijksfonds waaruit gemeenten jaarlijks de algemene uitkering ontvangen.
- Groot onderhoud
  - Uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft een groot of belangrijk deel van het object.
- Investerings
  - Onder investeringen wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.
- Investerings met een economisch nut
  - Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
  - Investerings met een economisch nut, waarvoor een bestemmingsheffing kan worden geheven. Bijvoorbeeld riool- en afvalinvesterings.
- Investerings met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte

- Investerings die geen economisch nut opleveren (geen middelen genereren en/of verhandelbaar zijn), bijvoorbeeld wegen.
- Investerings, levensduur verlengend
  - Investerings die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw.
- Investerings: nieuwe- of uitbreidingsinvesterings
  - Investerings voor nieuwe activiteiten of voor uitbreiding van bestaande activiteiten. Bijvoorbeeld een nieuw gemeentehuis respectievelijk een uitbreiding van een bestaand gemeentehuis.
- Klein onderhoud
  - Preventieve maatregelen en dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede werkende en veilige staat te houden tegen een van tevoren vastgesteld kwaliteitsniveau.
- Levensduur verlengende investerings
  - Dit zijn investerings die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief. Bijvoorbeeld, het renoveren (= vernieuwen naar de huidige maatstaven en normen) van een gebouw. Het gaat hier dus niet om (groot)onderhoud. Onderhoud is niet levensduurverlengend, maar dient om het actief gedurende zijn levensduur in goede staat te houden.
- Lineaire afschrijvingssystematiek
  - Methode om de rente en afschrijvingslasten van een investering toe te rekenen. Kenmerkend voor deze methode is dat afschrijving gedurende de begrote levensduur gelijk blijft, maar dat door de rentetoe rekening over de boekwaarde (aanschafprijs minus afschrijving) de lasten in totaliteit jaarlijks dalen.
- Loon- en prijscompensatie
  - Beschikbaar gesteld budget om loon en prijsstijgingen op te kunnen vangen.
- Meerjarenraming
  - Zie perspectief.
- Netto budget/lasten
  - De lasten na aftrek van de baten die worden afgedekt vanuit de algemene (dekkings)middelen (zie toelichting algemene dekkingsmiddelen).
- Overhead(skosten)
  - Het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen
- Perspectief
  - Het financiële huishoudboekje van de gemeente voor een periode van vier jaar.
- Programmabegroting
  - De programmabegroting geeft een overzicht van de begrote baten en lasten van de gemeente. In de programmabegroting staat per beleidsprogramma vermeld wat het college/raad wil bereiken, wat zij daarvoor gaan doen en wat het mag kosten.
- Programmarekening

- Na afloop van het jaar stelt het college de programmarekening (dit wordt de jaarrekening genoemd) samen en biedt deze ter besluitvorming aan de raad. In de jaarrekening staat vermeld in hoeverre de plannen zijn gerealiseerd; wat daarvoor is gedaan en wat het heeft gekost.
- Renovatie
  - Renovatie of renoveren is herstellen en wanneer nodig gedeeltelijk vernieuwen van een investeringsgoed, waardoor het beter bruikbaar wordt naar de huidige maatstaven en normen.
- Restwaarde van een investering
  - De restwaarde is de schatting, tegen het prijspeil van het moment van ingebruikname, van de opbrengst die na de gebruiksduur nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief.
- Routine investeringen
  - Dit zijn investeringen ter vervanging van bestaande activa met als doel de bedrijfsvoering op het huidige peil te houden. Het betreft voornamelijk investeringen in automatisering, meubilair, huisvesting, voertuigen en materieel.
- Specifieke uitkering
  - Bij specifieke uitkeringen gaat het om geld dat gemeenten van het Rijk ontvangen en moeten besteden aan bepaalde taken (medebewindstaken). Het Rijk heeft het geld dus geormerkt. Gemeenten moeten bij het Rijk verantwoorden hoe ze het geld hebben besteed.
- Stelsel van baten en lasten
  - In het stelsel van baten en lasten worden uitgaven en inkomsten toegerekend aan de jaren waarop de bijbehorende prestaties betrekking hebben. Dit betekent dat - als er bijvoorbeeld een congres is georganiseerd aan het einde van het jaar - de lasten op dat jaar worden geboekt; ook als de rekening pas in het volgende kalenderjaar binnenkomt en wordt betaald. Dit betekent ook dat uitgaven voor investeringen in bijvoorbeeld een gebouw dat x jaar meegaat niet ten laste komen van het jaar waarin de rekeningen zijn betaald, maar worden gespreid over de jaren waarin het gebouw wordt gebruikt. Achterliggend idee hierbij is dat de gebruiker betaalt en er een relatie kan worden gelegd met geleverde prestaties. Door uitgaven en inkomsten toe te rekenen aan de jaren waarop ze betrekking hebben, wordt het inzicht in de kosten van taakvelden en programma's bevorderd.
- Schattingswijziging van een investering
  - Een wijziging (door nieuwe inzichten) van een verwachte toekomstige gebruiksduur.
- Single information Single audit (SiSa)
  - Systematiek voor het verantwoorden van onder andere specifieke uitkeringen tussen overheidsinstanties.
- Social Return on Investment (SROI)
  - Methodiek om het maatschappelijke rendement van een investering in beeld te brengen.
- Stelselwijziging
  - Een wijziging van de vrij te kiezen waarderings-(activerings-)grondslag.
- Taakmutatie
  - Extra geld uit het gemeentefonds voor de uitvoering van nieuwe en/of bestaande taken.

- Uitbreidingsinvesteringen
  - Investerings voor de ontwikkeling van nieuwe activiteiten of expansie van de huidige activiteiten. Bijvoorbeeld, uitbreiding bestaand rioolstelsel, uitbreiding bestaand sportveld.
- Vastgoed
  - Een onroerend goed of een onroerende zaak dat zich kenmerkt door vereniging met de grond. Vastgoed omvat de grond en de opstal.
- Vastgoed met een bedrijfseconomische functie
  - Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie gaat het om vastgoed dat door de gemeente wordt aangehouden om bewust winst te realiseren en/of waardeinstijgingen te realiseren. Bij vastgoed met een bedrijfseconomische functie bestaat de mogelijkheid dat een duurzame waardevermindering moet worden verantwoord.
- Vastgoed met een maatschappelijke functie
  - Maatschappelijk vastgoed is vastgoed:
    - waarin maatschappelijke diensten aan burgers worden verleend of door burgers zelf worden gecreëerd,
    - waarvan de exploitatie (gedeeltelijk) door publieke middelen mogelijk wordt gemaakt,
    - waarin vraag (burgers) en aanbod (instellingen) fysiek bij elkaar komen en
    - waar iedereen (voor wie het bedoeld is) toegang toe heeft.
- Verbonden partij
  - Een privaat of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.
- Vervangingsinvesteringen
  - Investerings voor de vervanging van een bestaand actief als gevolg van economische veroudering of slijtage. Een bijzondere vervangingsinvestering is een rehabilitatie van een weg. Dit betreft een vervanging op basis van einde levensduur, waarbij groot- en klein onderhoud (economisch) niet meer toereikend is. De weg wordt weer volledig nieuw aangelegd op het oorspronkelijke structurele en functionele niveau, zonder aanpassingen in vormgeving of gebruik. Er is sprake van een nieuw actief met een nieuwe levensduur. Indien de oude weg nog een boekwaarde heeft, dient deze boekwaarde geheel afgeboekt te worden.
- Waarderen
  - De waarde die toegekend wordt aan het geactiveerde kapitaalgoed c.q. de investering op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
- Weerstandsvermogen
  - Het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

15 | Afkortingen

In dit onderdeel zijn veel gebruikte afkortingen opgenomen.

Afkorting	Voluit
A	
AB	Algemeen Bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
B	
BBV	Besluit begroting en verantwoording
Bbz	Bijstand voor zelfstandigen
BCF	BTW-compensatiefonds
BCF	Business Control Framework
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitaties
BIZ	Bedrijfsinvesteringszone
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C	
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CISO	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
D	
DB	Dagelijks bestuur
Diftar	Gedifferentieerd tarief afvalstoffenheffing

Afkorting	Voluit
E EMU	Economische en Monetaire Unie
F FG	Functionaris voor de gegevensbescherming
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Formatie	De hoeveelheid arbeidscapaciteit die is toegekend om de gemeentelijke output/de producten te kunnen realiseren. Het aantal formatieplaatsen wordt uitgedrukt in voltijdbanen (op basis van een volledige werkweek) oftewel fulltime equivalenten (fte).
G GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GOO	Gemeentelijke Opvang Oekraïners
GR	Gemeenschappelijke regeling
GS	(College van) Gedeputeerde Staten
H HRM	Human Resource Management
I ICT	Informatie en communicatietechnologie
loaw/z	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/gewezen zelfstandigen
K KCC	Klanten Contact Centrum
M MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
O OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
P POO	Particuliere Opvang Oekraïne
PvA	Plan van aanpak
PvE	Programma van eisen

Afkorting		Voluit
R	REP	Regeling elektronische publicaties
	RES	Regionale Energiestrategie
	RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
	RO	Ruimtelijke Ordening
	ROC	Regionaal Opleidingscentrum
	RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
	RUDDO	Regeling uitzettingen en Derivaten Centrale Overheden
	RWS	Rijkswaterstaat
S	SHV	Schuldhelpverlening
	SPUK	Specifieke uitkering
	SROI	Social Return on Investment
	SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland
	SZW	Sociale zaken en werkgelegenheid
T	TCF	Tax Control Framework
	TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
U	UWV	Uitvoeringsinstelling Werknemersverzekeringen
V	V&W	Verkeer en Waterstaat
	VAVO	Volwassenonderwijs
	VMBO	Voortgezet middelbaar beroepsonderwijs
	VNG	Vereniging voor Nederlandse Gemeenten
	VO	Voortgezet onderwijs
	Vpb	Vennootschapsbelasting
	VRI	Verkeersregelinstallatie

Afkorting	Voluit
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
Wet FiDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wet HOF	Wet houdbare Overheidsfinanciën
Wet OKE	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WI	Wet Inburgering
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
W Wlz	Wet Langdurige Zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOO	Wet open overheid
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
Wpg	Wet Publieke Gezondheid
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Afkorting	Voluit
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet werk en bijstand
Wwik	Wet werk en inkomen kunstenaars
Z ZAT	Zorg en adviesteams
Zvw	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandige zonder personeel
ZZP	Zorgzwaartepakket

16 | Overzicht aangenomen amendementen en moties bij de begrotingsbehandeling

Inleiding

Bij de begrotingsbehandeling 2024 - 2027 van 2 november 2023 heeft de gemeenteraad aangenomen één amendement en één motie:

1. Amendement structurele bijdrage aan algemene reserve handhaven
2. Motie tweederde goedkope koop en huurwoningen

